

Bestuursverslag en jaarrekening 2021

**Stichting
Samenwerkende
Amsterdamse
Musea (SAM)**

Inleiding

In 2013 is de Stichting Samenwerkende Amsterdamse Musea (Stichting SAM) opgericht met als doel een instrument te hebben om de bestaande samenwerking tussen geregistreerde Amsterdamse musea verder te bevorderen. Met een stichting zijn immers verschillende zaken beter te regelen. In de statuten staat dat de Stichting SAM het volgende doel heeft: “het initiëren, coördineren en/of uitvoeren van opdrachten om projecten uit te voeren ten behoeve van de in lid 1 bedoelde musea, dan wel een of meer van die musea, al dan niet tezamen met andere belanghebbende organisaties.”

In 2014 werd door het OAM (Overleg Amsterdamse Musea) het doel van Stichting SAM uitgebreid met het behartigen van de belangen van al bestaande samenwerkingsverbanden van de musea, gericht op het zichtbaar maken (en eventueel verder uitbreiden en verbeteren) van de samenwerking op de diverse onderwerpen.

Het directieoverlegorgaan OAM, opgericht in 1994, bestond in 2018 25 jaar.

Naast het directieoverleg OAM waarin alle directies van de deelnemende musea zitting hebben, bestaat het MOAM (Marketing Overleg Amsterdamse Musea), het marketingoverleg.

Stichting Samenwerkende Amsterdamse Musea (SAM)

Het stichtingsbestuur bestaat uit vijf leden, samengesteld uit leden van het OAM. In 2021 bestond het bestuur uit Tonko Grever (voorzitter), Guus Sluiter (penningmeester), Judikje Kiers (secretaris), Liesbeth Bijvoet (lid) en Nynke de Haan (lid). Stichting SAM heeft via adviesbureau Van Dooren Advies een manager aangesteld om de doelen te realiseren. Dit was tot december 2021 Quilijn Krake, deze taak is daarna overgenomen door Aisya van der Vaart.

Na vier jaar is bestuurslid Jacqueline Grandjean uitgetreden uit het bestuur. Het bestuur is haar zeer dankbaar voor haar tomeloze inzet. Nynke de Haan, artistiek directeur van Foam fotografiemuseum, heeft in september 2021 haar plaats ingenomen.

De leden

In 2021 vertegenwoordigt Stichting SAM 46 musea/instellingen:

Allard Pierson, Bijzondere Collecties, Stadsarchief Amsterdam, Amsterdam Museum, Amsterdam Pipe Museum, Anne Frank Huis, De Appel arts centre, Architectuurcentrum Amsterdam (Arcam), ARTIS, ARTIS-Micropia, Cobra Museum, Bijbels Museum, Diamant Museum, Nederlands Uitvaart Museum Tot Zover, Verzetsmuseum Amsterdam, Embassy of the Free Mind, Eye Filmmuseum, Foam Fotografiemuseum Amsterdam, Frans Hals Museum, Geelvinck Pianola Museum, Grachtenmuseum Amsterdam, Hermitage Amsterdam, Hortus Botanicus Amsterdam, Huis Marseille, het Joods Cultureel Kwartier (met het Joods Historisch Museum, Kindermuseum, Nationaal Holocaust Museum i.o., Portugese Synagoge en de Hollandsche Schouwburg), Rijksmuseum Muiderslot, Multatuli Huis, Het Scheepvaartmuseum, NEMO Science Museum, De Nieuwe Kerk, Museum Ons' Lieve Heer op Solder, Oude Kerk, Museum van de Geest, Het Rembrandthuis, Rijksmuseum, Koninklijk Paleis Amsterdam, Museum Het Schip, Stedelijk Museum Amsterdam, Teylers Museum, Tropenmuseum, Van Gogh Museum, Museum Van Loon, Museum Willet-Holthuysen, Zaans Museum, Luther Museum en Fashion for Good Museum.

Organisatie en bestuur

De organisatie en bestuur van Stichting SAM bestaat uit de volgende onderdelen:

<p>Voorzitter: Tonko Grever, zelfstandig</p> <p>Penningmeester: Guus Sluiter, directeur Museum Tot Zover</p> <p>Secretaris: Judikje Kiers, directeur Amsterdam Museum</p> <p>Lid: Nynke de Haan, business director FOAM</p> <p>Lid: Liesbeth Bijvoet, zakelijk directeur Joods Cultureel Kwartier</p> <p>Manager & coördinator: Quilijn Krale (t/m nov) Aisya van der Vaart (vanaf dec), Adviesbureau Van Dooren Advies</p> <p>SAM</p>	<p>Voorzitter: Tonko Grever, zelfstandig</p> <p>Manager & Coördinator Quilijn Krale (t/m nov), Aisya van der Vaart (vanaf dec), Adviesbureau Van Dooren Advies</p> <p>OAM</p>	<p>Voorzitter: Barbara van Amelsfort, manager marketing & communicatie Hortus Botanicus Amsterdam (duo voorzitter) -</p> <p>Marije Kool, zakelijk directeur Teylers Museum (duo-voorzitter)</p> <p>Manager & coördinator: Quilijn Krale (t/m nov) Aisya van der Vaart (vanaf dec), Adviesbureau Van Dooren Advies</p> <p>MOAM</p>
--	---	---

Resultaten 2021

OAM en MOAM bijeenkomsten

Zowel het bestuur van Stichting SAM, als OAM en MOAM zijn ieder vier keer in 2021 bij elkaar gekomen. In verband met de coronamaatregelen zijn de bijeenkomsten grotendeels digitaal geweest. In november 2021 heeft de OAM bijeenkomst eenmalig fysiek plaatsgevonden aangezien de coronamaatregelen deze periode tijdelijk versoepeld waren.

Tijdens de eerste vergadering van het MOAM is er besloten om sprekers uit te nodigen omtrent het thema diversiteit en inclusiviteit. Voor de opvolgende drie vergaderingen hebben verschillende sprekers een toelichting gegeven over hoe dit thema tot uiting komt in hun werk. Deze inhoudelijke aanvulling van de MOAM-bijeenkomsten is met veel enthousiasme ontvangen. De sprekers waren:

- Wayne Modest, intern directeur Tropenmuseum en essayist in de publicatie 'Words Matter; een incomplete gids voor woordkeuze binnen de culturele sector'
- Femke Hameetman, hoofd Educatie en Programmering Mauritshuis
- Sandra ter Mijtelen, hoofd Educatie & Toegankelijkheid Verzetsmuseum Amsterdam.

Bewonerscampagne Amsterdam & Partners

In samenwerking met Amsterdam & Partners en de gemeente Amsterdam zijn er bewonerscampagnes uitgezet. De campagnes hadden als doel om de heropening van musea onder de aandacht te brengen bij stadsbewoners. Naast deze campagne, is er ook ingezet op de bewonerspas.

Om de bewonerscampagne te financieren, is er een fondsaanvraag ingediend bij Kickstart Cultuurfonds. Deze is afgewezen, ondanks dat de aanvraag paste bij de doelstellingen. Wegens de vele aanvragen heeft het fonds de voorkeur gegeven aan andere projecten.

Museum Academie

Sinds 2019 zijn er geen trainingen meer georganiseerd. Stichting SAM heeft in 2021 de Museum Academie een nieuw leven ingeblazen. De Museum Academie is een *hospitality* training voor vrijwilligers van musea/leden van Stichting SAM. De training wordt gegeven in samenwerking met hotelier professionals van de Luxury hotels in Amsterdam.

In het programma worden vrijwilligers uit musea gekoppeld aan personeel van hotels. De vrijwilligers worden in kleine groepen ontvangen door hoteliers en krijgen training over hoe het hotelpersoneel omgaat met coronaregels, hoe zij hun hotelgasten op de hoogte stellen van de musea en *hospitality* in het algemeen. Hierdoor wordt de kennis en kwaliteit van dienstverlening van de vrijwilligers vergroot.

Het doel van de is drieledig. Allereerst dragen de trainingen bij aan het vergroten van de deskundigheid en kennis van erfgoedvrijwilligers. Hierdoor wordt de kwaliteit van dienstverlening en *hospitality* binnen Amsterdamse musea vergroot. Ten tweede wil Stichting SAM met de Museum Academie vrijwilligers en hotelmedewerkers actief houden in tijden van corona. Vanwege de maatregelen zaten vrijwilligers noodgedwongen thuis. Juist deze groep enthousiastelingen wil de stichting actief en betrokken houden. Tot slot draagt de museumacademie bij aan het behouden en versterken van samenwerkingsverbanden met de Luxury hotels in Amsterdam.

In augustus 2021 heeft er een pilot plaatsgevonden met vrijwilligers van het Luther Museum in het Mövenpick hotel. De vrijwilligers kregen een training van Remco Groen en een rondleiding door het hotel. Na evaluatie met de deelnemers is het programma inhoudelijk aangescherpt. In verband met aangescherpte coronamaatregelen hebben er in 2021 geen andere trainingen plaatsgevonden.

Fonds Cultuurparticipatie heeft de herstart van de Museum Academie mogelijk gemaakt met een financiële bijdrage. Deze bijdrage is gegeven in het kader van de regeling 'erfgoedvrijwilligers'.

Contact gemeente m.b.t. coronamaatregelen

Door corona waren de musea een lange tijd dicht. De herfst en winter durfden musea na anderhalf jaar voorzichtigheid eindelijk grote kostbare tentoonstellingen te programmeren die veel publiek moeten trekken. In september 2021 werd de coronapas geïntroduceerd waardoor de musea hun deuren weer op maximale capaciteit konden openen. Dat bezoekers terughoudend bleken na de introductie van de coronapas en de besmettingscijfers tevens opliepen, baarde de musea zorgen. Het gehele jaar heeft Stichting SAM contact onderhouden met de gemeente, waaronder directeur Kunst & Cultuur Araf Ahmadali. Daarnaast maakte voorzitter Tonko Grever deel uit van de gemeentelijke Taskforce Bezoekers Economie, waar hij de musea vertegenwoordigde naast deelnemers als Schiphol, KLM, KHN en de hotellerie.

Functieprofiel bestuursleden en rooster van aftreden

Naar aanleiding van het aangekondigde vertrek van bestuurslid Jacqueline Grandjean en een vacature, heeft het bestuur een functieprofiel van bestuursleden samengesteld. Ook is er een rooster van aftreden tot stand gekomen. Een rooster van aftreden is een rooster waarin staat wanneer een

bestuurder is begonnen met de functie en wanneer de bestuurder zal aftreden. In de statuten staat hoelang een bestuurder een bepaalde functie kan hebben. Na die periode kan de bestuurder worden herbenoemd. Of de bestuurder zal aftreden.

Werkgroep criteria lidmaatschap Stichting SAM

In 2021 ontving de stichting diverse aanvragen tot lidmaatschap van (nieuwe) musea in Amsterdam. Deze aanvragen leidde in het bestuur, maar ook tijdens de OAM-bijeenkomsten, tot veel discussie. Daarom is er een werkgroep tot leven geroepen, bestaande uit drie leden (Museum tot Zover, Bijbels Museum, Pipe Museum), die nieuwe criteria hebben geformuleerd. De criteria beschrijven de minimale vereisten voordat een museum kan toetreden tot het SAM. Dit is verwerkt in het hernieuwde huishoudelijk reglement (HR) dat ter aanvulling dient op de statuten.

Balans 2021

Activa	31-12- 2021	31-12- 2020
Vorderingen	12 909	8 222
Liquide middelen	77 835	76 830
<i>Vlottende Activa</i>	<i>90 744</i>	<i>85 052</i>
Totaal activa	90 744	85 052

Passiva	31-12- 2021	31-12- 2020
Algemene reserve	88 454	77 299
<i>Eigen Vermogen</i>	<i>88 454</i>	<i>77 299</i>
Crediteuren	0	3 920
Te betalen	20	2 640
Belastingen en sociale verzekeringen	2 270	1 193
<i>Kortlopende schulden</i>	<i>2 290</i>	<i>7 753</i>
Totaal passiva	90 744	85 052

Toelichting op de Balans

Algemeen

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Vorderingen	31-dec-21	31-dec-20
Debiteuren	5.409	8.222
Omzetbelasting	0	0
Overige vorderingen	7.500	0
Totaal vorderingen	12.909	8.222

De debiteuren bestaan voor € 5.409 uit de bijdragen leden van OAM 2021. Deze bijdragen zijn inmiddels ontvangen. De overige vorderingen bestaat uit het te factureren bedrag voor kwartaal 4 aan Amsterdam Marketing.

Liquide middelen	31-dec-21	31-dec-20
Rabobank	77.835	76.830
Totaal liquide middelen	77.835	76.830

De liquide middelen bestaat uit het saldo op de Rabobank. Deze is licht gestegen ten opzichte van 2020.

Eigen vermogen	31-dec-21	31-dec-20
Algemene reserve	88.454	77.299
Totaal eigen vermogen	88.454	77.299

Het positieve resultaat van 2021 (€ 16.029) is gedoteerd aan de reserve. Daarnaast is er een nagekomen belastingpost uit 2014 gecorrigeerd. In 2014 liepen de administratie en facturering aan het begin van het jaar via Amsterdam Marketing. Bij de overgang naar het Amsterdam Museum is een betaling aan de belastingdienst niet verrekend met de reserve maar op de balans terechtgekomen. Dit

bedrag van € 4.874 wordt nu alsnog verrekend met de algemene reserve. Het eigen vermogen is hiermee eind 2021 € 88.454.

Het resultaat zal nader verklaard worden in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Kortlopende schulden	31-dec-21	31-dec-20
Te betalen bedragen	20	2.640
Crediteuren	0	3.920
Verschuldigde Omzetbelasting	2.270	1.193
Totaal kortlopende schulden	2.290	7.753

De te betalen bedragen bestaan uit kosten die in 2022 gemaakt zijn en betrekking hebben op 2021. In dit geval betreffen het de bankkosten van december 2021.

Er zijn geen openstaande crediteuren eind 2021.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Toelichting baten

Lasten	2021 Begroot	2021 Werkelijk	2021 Verschil
Indirecte inkomsten			
Bijdrage Amsterdam Marketing	30 000	33 700	3 700
Bijdrage leden OAM	15 535	15 255	-280
Totaal baten	45 535	48 955	3 420

Er is een bedrag van € 3.700 ontvangen van het Fonds voor Cultuurparticipatie, bestemd voor de Museumacademie. Dit bedrag was niet begroot.

Toelichting lasten

Lasten	2021 Begroot	2021 Werkelijk	2021 Verschil
<i>Personeelsuitgaven</i>			
Administratie en Coördinatie	25 000	20 880	4 120
Stagiaires en ondersteuning	2 220	-	2 220
<i>Totaal personeelsuitgaven</i>	<i>27 220</i>	<i>20 880</i>	<i>6 340</i>
<i>Activiteiten</i>			
Museum Monitor	2 000	-	2 000
Museum Academie	3 000	1 000	2 000
<i>Totaal Activiteiten</i>	<i>5 000</i>	<i>1 000</i>	<i>4 000</i>
<i>Overige uitgaven</i>			
Vergaderingen	500	-	500
ICT-kosten	500	500	-
Lidmaatschappen	5 170	5 225	-55
Administratie	1 500	1 500	-
Overhead	553	553	0
Diverse onkosten	3 251	3 269	-18
Onvoorzien	1 000	-	1 000
<i>Totaal overige uitgaven</i>	<i>12 474</i>	<i>11 046</i>	<i>1 428</i>
Totaal lasten	44 694	32 926	11 768

Qua kosten stond er in coronajaar 2021 veel stil en zijn er derhalve voor veel zaken geen kosten gemaakt, met name Museum Monitor en vergaderingen.

Saldo baten en lasten	841	16 029	15 188
Dotatie aan reserve	841	16 029	15 188
Resultaat na bestemming	-	-	-

Het positieve resultaat van € 16.029 wordt gedoteerd aan de algemene reserve.